

UZ OTVARANJE NOVOGA STALNOG POSTAVA BISKUPSKE PALAČE U DUBROVNIKU, SRIJEDA, 14. KOLOVOZA 2019.

VRIJEDNA SAKRALNA BAŠTINA DUBROVAČKE BISKUPIJE NA PRAVOM MJESTU

Otvaranje stalnoga izložbenoga postava Biskupske palače u Dubrovniku kao novoga kulturnog žarišta unutar gradskih zidina predstavlja finalizaciju tridesetogodišnje obnove toga slojevitog spomenika arhitekture koji u sebi sabire slojevitu povijest Grada. Ovom se prilikom treba prisjetiti svih onih koji su svojim trudom, znanjem i vođenjem kroz godine pomogli da se složena obnova ove građevine privede kraju, a među njima posebno spomenuti Ministarstvo kulture, Zavod za obnovu Dubrovnika, Hrvatski restauratorski zavod, Konzervatorski odjel u Dubrovniku, Zavod za arhitekturu Arhitektonskoga fakulteta u Zagrebu, arhitektonski biro Studio Vetma i zakladu Caboga Stiftung. Prvi izložbeni postav izrađen je usporedno s dovršetkom radova na Palači prošle godine, a izradio ga je dr. sc. Joško Belamarić. Treba podsjetiti da iako je riječ o novome postavu radi se zapravo o staroj kulturnoj ustanovi jer je u Palači još od 1930. godine djelovala Biskupska pinakoteka koja je osnovana inicijativom tadašnjega biskupa Josipa Carevića. Nakon potresa 1979. godine i oštećenja Palače ova je Pinakoteka svoj postav preselila u prizemlje građevine gdje je djelovala sve do Domovinskoga rata kada je bila zatvorena za javnost. Od samih početaka istražnih radova i promišljanja buduće prezentacije Palače osamdesetih i devedesetih godina prošloga stoljeća zamisao o Palači kao prostoru za izlaganje vrijedne sakralne baštine Dubrovačke biskupije bila je trajno prisutna među uključenim stručnjacima.

Autori novoga postava su dizajner Marko Baus i povjesničari umjetnosti Ivan Viđen i Nikola Bojić. Nakon što je u srpnju prošle godine svečano predstavljen završetak dugogodišnje obnove Palače te se u nju ponovno uselio dubrovački biskup, od kolovoza ove godine javnost će moći doživjeti prostor jedne od najraskošnijih i najvećih dubrovačkih baroknih palača, ali i uživati u vrijednim umjetničkim djelima te uroniti u mnoge neispričane priče o Gradu. Naime, novi stalni postav u svome kustoskom konceptu i dizajnu isprepliće prezentaciju renesansnoga i baroknoga sloja palače s pomno odabranim umjetničkim djelima iz bogate biskupske zbirke. Rezultat ovakvoga koncepta jest postav organiziran u pet tematski zaokruženih izložbenih

Postav umjetnina na prvome i drugome katu Biskupske palače bit će otvoren svaki dan od 10 do 21 sat, osim nedjelje kada je otvoren od 13 do 21 sat. Cijena ulaznice za razgledavanje postava Palače i Moćnika katedrale je 75 kuna, a ulazak je svim građanima s područja Dubrovačke biskupije besplatan

cjelina („narrativni ambijenti“). Jedna od njih, ujedno i jedan od glavnih atrakcija postava, jest salon na drugome katu Palače s raskošnim rezbarenim, pozlaćenim manirističkim stropom (tabulatom), danas posebnim na čitavoj našoj obali. Tabulat je bio dijelom prethodne renesansne faze palače Sorkočević te je preživio razorni potres 1667. godine u kojemu je i sama palača bila oštećena. Spomenuti salon sa zlatnim tabulatom predstavlja svojevrsnu „vremensku kapsulu“ koja svjedoči o ukusu i bogatstvu predpotresnog, renesansnog Dubrovnika, ali i ekonomskoj i političkoj moći obitelji Sorkočević

koja je ovu palaču podigla.

Jedna od manje poznatih pripovijesti unutar postava je i ona o kanoniku i vlastelinu Bernardu Đorđiću (1621.-1687.) zaslužnome za možda najvrjednija izložena umjetnička djela iz biskupske zbirke. Osim što je posljednjih dvadeset godina života proveo opsesivno sakupljajući dokumente iz povijesti nadbiskupije čija su romanička katedrala i arhiv sasvim uništeni u potresu 1667. godine, Đorđić je kao tipičan dubrovački vlastelin bio istodobno i uspješan poslovni čovjek. Oporukom iz 1687. katedrali je ostavio iznos od 32 000 dukata, ali je zbog duga koji je prema Đorđiću imao mletački kolekcionar Alvisi Raspi katedrali pripalo i 16 izvrsnih slika talijanskih renesansnih majstora. Slike iz Đorđićeve kolekcije danas predstavljaju remek-djela koja se mogu razgledati unutar novoga stalnog postava zbirke Biskupske palače.

Osim manje poznatih povijesnih epizoda, unutar Palače su predstavljeni i neki od temelja na kojima počiva identitet Grada, a koji zasad nisu dovoljno zastupljeni niti u jednome dubrovačkom muzejskom postavu. Jedna je od njih i pripovijest o sv. Vlahu, zaštitniku i simbolu Grada. Naime, njemu su posvećene dvije prostorije u kojima se uz Parčev kip iz crkve na Gorici, onaj Ivana Meštrovića kao i istaknutoga renesansnog kipara Petra Martinova može pogledati i projekcija dokumentarnoga filma *Grad na srcu sveca* snimljenoga 1972. godine, na 1000. obljetnicu Feste Svetoga Vlaha. Posebnost ovoga filma je u tome što je riječ o jedinoj cjelovitoj snimci Feste iz razdoblja socijalizma čija je originalna filmska vrpca slučajno pronađena prije nekoliko godina u obiteljskome arhivu festanjula Zvonimira Kisića (1924.-1995.) zaslužnoga za nastanak toga filma.

Vizualni jezik postava definiran je ručno koloriranim, polutransparentnim staklenim panelima koji služe kao podloga na kojoj se izlažu djela. S druge strane, zbog djelomične transparentnosti stakleni paneli evociraju izgubljenu slojevitost palače dajući joj suvremeni oblikovni i interpretativni sloj.

Namjera je da se u sljedećim fazama razvoja uređenja Palače u stalni postav uključi i njezin suterenski dio kao lapidarij za prezentaciju bogatih arheoloških slojeva pronađenih u podzemlju katedrale i Buničeve poljane. Time bi se zaključila slojevita prezentacija jednoga od najznačajnijih dubrovačkih lokaliteta, pri čemu bi novootvorena Biskupska palača sa stalnim postavom na određeni način postala sabirna točka šire baštinske topografije Dubrovačke biskupije. Postav Palače funkcionira kao jedinstvena cjelina zajedno s obližnjim Moćnikom katedrale, pa se s istom ulaznicom može posjetiti obje građevine. Postav umjetnina na prvome i drugome katu Biskupske palače bit će otvoren svaki dan od 10 do 21 sat, osim nedjelje kada je otvoren od 13 do 21 sat. Cijena ulaznice za razgledavanje postava Palače i Moćnika katedrale je 75 kuna, a ulazak je svim građanima s područja Dubrovačke biskupije besplatan.

